

Почит и признателност към Апостола

По случай 180 години от рождението на Васил Левски

В израз на дълбока почит и уважение към безсмъртното дело на Апостола на българската свобода Васил Левски редколегията на в. „КАМБАНА“ привежда малка част от оценките на някои български и чуждестранни учени и общественици за неговото безсмъртно дело.

„Словото му, просто и безизкуствено, вълнуваше, смущаваше, убеждаваше. Отдето помина, а той мина навсякъде, по дирята си остави нови ламтения, повдигнати въпроси, разбудени жажди... Левски е изразение на една сила, излязла из цели векове страдания, из цял океан унижения...“

Иван Вазов

„Образът на свободата едва ли би имал по-сполуч-

ливо олицетворение от този весел, пълен с живот, млад бунтовник... Той притежава всичко най-присъщо на един герой от вълшебните приказки: младост, външна красота, чар, смелост, целеустременост и една привидна способност да минава невредим през самата паст на смъртта. Той съчетавал простотата на дете и властта на един месиия в едно свръхестествено единство, което внушавало доверие и принуждавало към покорност... Най-силно впечатление правели очите му. Техният смущаващ блясък можел да милва, да запалва или да изгаря. Малцина можели да издържат целия огън на неговия поглед...

Мерсия Магдермот

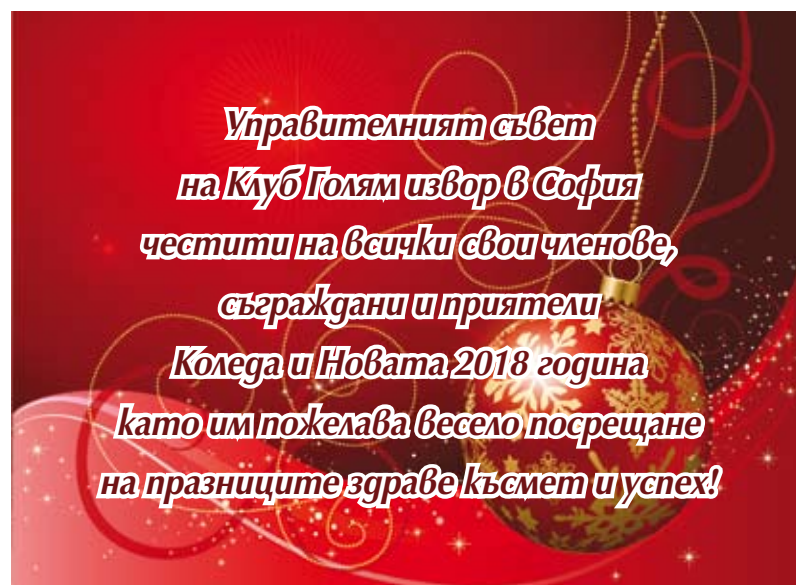
Продължава на стр. 2

Отбелязване на 180-тата годишнина от рождението на Апостола в с. Голям извор

По случай 180-та годишнина от рождението на Васил Левски и 145 години от създаване на Първи окръжен революционен комитет в Българско, на 15 юли в с. Голям извор тържествено бе открит площад с името на Апостола на свободата – Васил Левски. В официалната церемония по откриването

участваха: кметът на Община Тетевен – д-р Мадлена Бояджиева, кметът на Голям извор – Илиян Маринов, зам. областният управител на Ловеч – Илиян Тодоров. Гости на събитието бяха кметът на Община Ловеч и Председател на Общински комитет „В. Левски“ в гр. Ловеч.

Продължава на стр. 3

Почит и признателност към Апостола

от стр. 1

„Във всичките си големи и трайни измерения Левски е една ренесансова личност, един голям, смел, неограничен от времето романтик. Оттук произтича неговата безкрайна жизневлюбеност и жизнерадост. Така у Левски жизнерадостта и себеотрицанието се сливат в едно, за да балансират неговия дух, неговия „нечут характер“. Няма в нашата история личност, която така силно да е изявила себеотрицание и жертвотворност в името на човека и живота, както Васил Левски...”

проф. Николай Генчев

„Левски подчинява буквално целия си живот на освободителната кауза. В името на тази кауза той доброволно се лишава от нормалните човешки блага, от семейство, от домашен уют и битови удобства, от професионална кариера, лишава се от рехатлъка на спокойствието, за да живее в ежедневно екстремално напрежение с постоянен риск от смъртоносна заплаха. На много места в България Левски открива и привлича за делото пламенни патриоти и съмишленици, които възторжено възприемат идеите му и проявяват безрезервна готовност за сътрудничество. Усещайки подкрепата на толкова много хора в цялата страна, Левски добива все по-голяма самоувереност и самочувствие. Така той израства постепенно като истински лидер на българското национално-освободително движение

през епохата на Възраждането.

С пълно основание може да се каже, че благодарение на стореното от Левски стана възможно осъществяването на Априлското въстание, което откри пътя към съвременната българска национална държава.“

акад. Константин Косев

„Той, Васил Иванов Кунчев, Дякона, Апостола, бе и си остава най-значимата, ярка и общопризната национална, историческа личност! Човекът, избуял в силната и най-плодотворна българска епоха – Възраждането, но и деецът,

който и днес е жив пример с делата си и посланията си на всички поколения – от Освобождението 1878 г. та до ден днешен. Животът и подвигът на Левски се впис-

ват основателно в българската история, но по значимостта на делото – и в биографичната цялостност на човечеството.

проф. Дойно Дойнов

По стъпките на Васил Левски

Няма по-всеотдайна и жертвоготовна личност в нашата история от тази на Апостола на българската свобода Васил Левски. Историческото минало на нашето село е съчетало в себе си обаянието на този велик българин с живописните пътеки на нашата прародителка – планината.

На 10.06.2017 г. се проведе съвместен поход на комитетите „Васил Левски“ от с. Голям извор и гр. Луковит. Походът бе посветен на 180-годишнината от рождението на Апостола. Към инициативата на двата комитета се присъедини и група от с. Гложене. Целта на организаторите беше представители на двете съседни села (Голям извор и Гложене) да се срещнат в махала Старо село – мястото, където в далечната 1871 година, воден от Васил Йонков – Гложенеца, Левски

за първи път се среща с хора от бъдещия голямоизворски революционен комитет.

Преди групата ни да потегли за Старо село ние прекарахме около час със семейството на Христина Богданова – пра-правнучка на сестрата на Васил Левски – Яна Кунчева (Яна е единствената от семейството на Апостола, която оставя поколение след себе си). Г-жа Богданова уважи нашата покана и сподели с нас случки от ежедневието на Левски, житейски истории, които до този момент никой друг не беше ни разказвал. След това тя с малко „божа и тъга“ коментира премиерата на филма „Дякон Левски“ на режисьора Максим Генчев, която се появи в навечерието на годишнината от обесването на Апостола. Дали от непринудения разговор, или от топлия син пламък в очите,

в края на разговора имах усещането, че чрез присъствието ни, ние сме докоснали до една непозната досега за нас част от Апостола – най-истинската. Срещата с потомката на Левски ни донесе много позитивни емоции и ние поехме към Старо село, продължавайки петнадесетгодишната традиция на голямоизворяни – да изминем един от маршрутите на Левски. Този туристически поход заздравя нашето сътрудничество и приятелство с комитета „Васил Левски“ гр. Луковит.

Чрез участието си в това мероприятие ние за пореден път усетихме гения на Левски и благодатта на нашата красива природа. Срещнахме се с много интересни хора, изживяхме незабравими моменти и се върнахме обратно като че ли „повече българи“.

Росица Йорданова

Отбелязване на 180-тата годишнина от рождението на Апостола в с. Голям извор

от стр. 1

веч – Корнелия Маринова, зам. кметът на Община Тетевен – Тони Стоев, кметовете на с. Черни Вит, Дивчовото и Джурово, началникът на Районното управление – Тетевен, подп. доц. д-р инж. Милен Атанасов – преподавател в НВУ „Васил Левски“, жители и гости на с. Голям извор и др.

Програмата по случай честванията продължи с откриването на паметна плоча на къщата, в която е бил домът на Доко Съйков Маевски – сподвижник на Васил Левски. На тържеството пред къщата-музей „Васил Левски“, приветствия поднесоха кметовете на Ловеч и Голям извор. Събитието включваше и богата литературна програма в памет на Апостола. Вниманието на присъстващите привлече и живата картина от съдебния процес срещу Левски, която бе пресъзда-

мата по случай честванията е кметство с. Голям извор, с подкрепата и съдействието на кмета на Община Тетевен д-р Мадлена Бояджиева, Министерството на културата и клуб „Голям извор“

на Апостола на Свободата – Васил Левски и всички сподвижници от с. Голям извор, посветени в

дена от читалището в с. Голям извор и клуб „Традиция“.

Бяха поднесени венци и цветя пред барелефа на Дякона, последвани от празнична заря.

Организатор на програ-

– гр. София.

Три дни по-късно, на 18-ти юли 2017 г., в църквата „Свето Вознесение Господне“ бе отслужена литургия от отец Нектарий по случай 180 години от рождението

святото дело на Дякона за здраве и благоданствие на Голям извор и жителите му.

Изказванията им по местваме на стр. 5-та и 6-та.

Към читателите на в. „Камбана“

Уважаеми читатели, припомняме ви, че продължава събирането на материали за живота на селото.

Очакваме от вас, повече информация и идеи за дейността на обществените организации, както и мнения и предложения за подобряване на нашия вестник.

Възобновяваме рубриката „Нашите корени“. Ще се радваме да получим от вас

истории на родове от селото, снимки и спомени за дедите ни. Някои ще бъдат публикувани във в. „Камбана“ а други ще спомогнат за запазването на родовата памет.

Изпращайте вашите материали на адреса на клуба в София или ги предавайте в кметството на селото.

Благодарим ви!

Редакционна колегия

18-ти юли – ден на национално единство и общобългарски празник

180-годишнината от рождението на Апостола на свободата Васил Левски бе отбелязана в цялата страна с поредица от прояви. Център на националните чествания бе родния град на Апостола. На 18-ти юли към подбалканското градче Карлово се отправиха хиляди родолюбци от цялата страна. За да се поклонят пред подвига и саможертвата на великия българин, на този ден членове на комитет „Васил Левски“ с. Голям извор, заедно със свои приятели и съмишленици от гр. Луковит, също поеха по този път.

Присъствието на Васил Левски в Карлово до голяма степен се съизмерва с неговия роден дом, намерил място в сърцето на всеки българин. Тук, сред зелената на двора, лъха присъствието на Апостола, тук оживяват всички спомени за един живот – легенда. Ето защо, пристигайки в Карлово, ние се отправихме към националния музей „Васил Левски“, който се намира в централната част на града. Музейният комплекс включва родната къща на Васил Левски, мемориалния параклис „Всех светих българских“, Чардаклиевата къща, музейна експозиция и паметник на Гина Кунчева – майката на Левски. Музеят има многогодишна история, а от 1994 г. той непрекъснато се възстановява и разширява. Изключително впечатлени бяхме от експозицията

му, която е събирана повече от 65 години и съхранява вещи, документи и снимки, свързани със семейството, с живота и делото на Васил Левски, на негови сподвижници от Карлово и от други краища на страната. Тук се пазят почти всички научни биографични изследвания и литературни творби, посветени на Апостола, произведения на изобразителното изкуство.

В 16 часа на площад „20-ти юли“ наблюдавахме концерт на самодейните състави на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва. В 20:20 ч. от музея на националния герой бе изнесено знамето на Карловския революционен комитет. Пред развълнуваните погледи на всички ни то се отправи към площад „Васил Левски“, където от 21 ч. се проведе кулминацията на юбилейните чествания – тържественият митинг-заря. Площадът беше пълен с хора, дошли не по задължение, а водени от желанието да се поклонят

пред всеотдайността, родолюбието и прозорливостта на един велик българин,

– в един общобългарски празник!

Росица Йорданова

In memoriam

На 25 август 2017 г. се навършиха 71 години от рождението на летецът-пилот майор инж. Марин Стефанов Маринов. На тази дата представители от кметството, НЧ „Найден Григоров 1900 г.“, СУ „Васил Левски“ – с. Голям извор, факултет „Авиационен“, военно-въздушна учебна база „Георги Бенковски“ гр. Долна Митрополия и негови приятели, поднесоха цветя, пред паметната плоча до самолета УМиГ-15 в центъра на селото.

Самолетът е поставен през 1995 г. от ВВХ „Георги Бенковски“, гр. долна Митрополия, в памет на летец-пилот майор инж. Марин Стефанов Маринов, роден и израсъл в селото, загинал при изпълнение на служебния си дълг на 18-ти март 1982 г.

С финансовото съдействие на „Клуб Голям извор в гр. София“, бе подменена плочата с лика на Марин Стефанов Маринов, а и самолетът бе ново-боядисан от група курсанти от ВВУБ „Георги Бенковски“.

Огнян Стойков

Слово на г-н Илиан Маринов кмет на с. Голям извор

Уважаема госпожо Бояджиева, скъпи гости на днешното тържествено отбелязване на 180 годишнината от рождението на Васил Левски и 135 години от основаването на Първия окръжен революционен комитет в Българско.

Дами и господа,

в паметното минало на Голям Извор има нещо, което го прави различно от стотиците села и градове на България. Това различие не е нито в някаква необикновено, класическо минало, нито е своеобразен бит, традиции и обичаи, поминък или съдба на селище и хора, а в неговата обвързаност с делото на националния кумир и гений на България – Васил Левски.

Мястото, което заема родното ни село Голям Извор в създадената от Апостола Вътрешна комитетска организация е централно в развоя на националноосвободителните борби през 60-70 години на XIX век. Малко на брой са селищата като Голям Извор, в които през най-българското време – това на Българския Ренесанс, се е писала и все още дописва биографията на най-смелите и решителни в делото си синове, прегърнали девиза „Свобода или смърт“, като едновременно с това безстрашно са дописвали биографията на Апостола на свободата. Със създаването на революционни окръзи народното дело добиваше своята зрялост. Поставено бе и ново начало – голямото начало на българското освобождение. В този смел акт на бунтовнически изгрев виждаме Голям Извор като селище, отредило си заслужено място в темелите на националната революция, която по думите на Апостола,

следва да утвърди „коренно преобразование на османската деспотско – тиранска система“ и да я замени с чаканата „демократска република“ (народно управление) и „златна свобода“.

Привидно обезличен зад великия идеал на свободата, Васил Левски я търси в своите сподвижници и съратници по душа, както и в завършената за целта личност, като я създава бавно и търпеливо, с години напред.

Какво по-голямо признание и доверие от това, че за него българските възрожденски борци и патриоти ги е откривал не къде из България, а точно тук в будното ни малко селце начело с председателя на революционния комитет Димитър Крачунов – Стамболията – мухтар на селото, неморния секретар-касиер Георги Стойков – Ханджията, двойникът по физически белези Дидьо Пеев – Пощата, както и куриерите Грозьо Съйков Топалски, Марин Попдимитров, Дико Беров, Доко Съйков Маевски, Васил Братанов Бушеранов и още десетки сподвижници.

За България всички знайни и незнайни герои и мъченици са синове на Апостола, наследници и продължители на неговите идеали и стройна програма. Те бродят по земята на милото ни отечество и ще бродят во веки веков, за да напомнят на идващите след нас поколения какво е неговото предназначение, какъв е смисъла на живота му, да изправят пред трудностите наведените си глави и да просветляват помътнени погледи.

А днес, ако те – патриотите, борците и мъчениците, не бяха поставили живот и имот, име и чест пред олтара на свободата, едва ли щяхме в този момент да

имаме основание за селищна и национална гордост. Повече от всичко съм убеден, че България може и иска да обърне времето, за да премине в своето европейско бъдеще, съхранила своя най-ценен капитал – възрожденската вяра на Левски, че човеколюбието, свободата и демокрацията са достойни за саможертва.

Уважаеми млади хора на Община Тетевен!

Учете се на родолюбие от Левски!

Бъдете неизменна част

от историческото минало на нашата община, ревниво пазете и предавайте разказите, песните и преданията – все още живи в сърцата на вашите предци, бъдете продължители на българските традиции. За да я има България – завещана ни от Левски – чиста и свята, извоювана с кръв и жертви, с постоянство и всеотдайност, която също като майка и родно място не се избира!

Благодаря за вниманието!

Поезия

ПИСМО ДО АПОСТОЛА

Александър Калчев

Пиша ти, Дяконе. Преглъщам и пиша.
Задавам се. Плача без сълзи.
В гърдите присяда. Не мога да дишам.
Сънувам зли примки и възли.

Сънувам завери. Потери сънувам.
Предатели. Тайни засади.
Народът ни още по навик пладнува,
запазил рефлексите стадни.

Не ти се оплаквам. Но вече ми писна.
Отчаяно хората дремят.
Щом днес са такива, какви ли били са
тогава, по твоето време.

Навсякъде хаос, лъжи и поквара.
И всеки воюва със всеки.
Мечтите опират до вкусна попара.
И жилище без ипотека.

Топи се народът и сам се спасява,
където му видят очите.
Зарязва родина и търси държава,
в която намира защита.

Позор е, безсилни когато изпаднем,
все теб да те търсим в тегоба.
И все да не знаем ни кой те предаде,
ни точно къде ти е гроба.

И вечно да чакаме друг да опита
веригите да ни разкъса.
Пусни ни сами да си чупим главите.
И докато уврят...

не възкръсвай!

Като българи и маме постоянно и трудна задача да осмисляме живота и делото на нашия национален герой. Особено краткия и стръмен път към неговата Голгота, тръгваща от Къринското ханче край Ловеч и водеща до бесилото в София. Тази трудна задача е особено отговорна в годината на кръглата дата от рождението му – изминаха 180 лета. Изминаха и 144 години от гибелта му!

Въпреки течащото време, днес говорим и мислим за Васил Левски като за наш съвременник, човек

та 17-та година. Векът е още млад! Това може да извини някои пубертетски страсти и залитания, като безразборното лепене на етикета „Левски“ върху всичко, което иска да изпъкне бързо и ефектно.

Днес името на Апостола е широко експонирано и популяризирано – имаме море от факти, мнения, сведения. Тази година ще станат публично достояние и документи за Левски от архивите на румънската полиция.

Същевременно ликът на Левски се вее върху знамена и тениски, използва се за шествия с факли. Не престават да излизат книги, постановки и филми за него. Създадени са

тава все така непонятен - като загадката с четирите въпросителни след думата НАРОДЕ.

Много добре знаем, че не всичко започва от нас, че не винаги да се тръгва от нулата. Необходимо е да сме преди всичко умни, зрящи, помнещи и проникновени. Изминали са 180 години от раждането на Васил Иванов Кунчев в Карлово. На практика се смениха три века!

Какво научихме за Апостола през това време? Сигурно трябва по-често да четем неговото джобно тефтерче! Неговите писма до съратниците. Да вникваме в неговите мисли!

Да знаем точния контекст на знаменития из-

лим за това, което е било, или ще гледаме смело в очите предизвикателствата на новото време. Мисля, че Левски много може да ни помогне в такъв момент.

Нашите историци считат, че Апостола е успял да усвои и да преработи през своята кристална душа големите постижения на модерното политическо мислене.

Днес често се цитират принципите на Нолан, създадени през 1994 г. във Великобритания. Това са седем ценности, без които общественият живот е немислим. А именно:

Безкористност, морална стабилност, обективност, отчетност, откритост, честност и лидерски качества.

Слово на г-жа Корнелия Маринова, кмет на Община Ловеч

с модерно и необходимо нам мислене.

Известно е, че цялата 2017 е обявена за година на Левски! На много места, включително в с. Голям извор, това се отбелязва със събития. А Ловеч, заедно с Карлово и София, са националните центрове на това честване. Имаше срещи с участие на деца, спортни състезания, исторически възстановки, беседи и фокуси върху цялостния живот на Апостола, включително и хвърляне на светлина върху малко известни и непознати моменти. Два нови документални филма бяха заснети тази година – „Ловеч – Тайната столица“ и „Лъвският: Европейец в Българско“.

Нека се замислим – живеем в 21-ви век! Можем да кажем, че сме в още в юношеската възраст на новия век, само в негова-

много проекти, има доста страници за Апостола във фейсбук и туитър. Има много, дори прекалено много количество информация за възможностите на един ум. Това трябва да ни радва.

Но същевременно трябва и да сме двойно по-внимателни и недоверчиви, защото част от тази информация не винаги е напълно достоверна, а понякога дори е манипулативна.

Както прекаленото количество храна, така и многото информация може да доведе до пресищане. Има опасност творческите сили на човек да се изродят в лениво въображение и памет, а мисловната енергия да се прарасва само за научаване на нови сведения, но не и за тяхното осмисляне. Така човек разполага с много факти, а Левски ос-

раз „Цели сме изгорели от парене и пак не знаем да духаме!“

Да знаем неговото отношение към предателите: „Кажете ми на издайниците ни, че знаем делата им, които те извършват, за да трепят воините ни...“

Като съвременници имаме да поправяме някои грешки, натрупани във времето. Знам, че рано или късно ще бъде изместена с един ден датата на днешното събитие – защото вярната дата е 18 февруари! Просто е допусната аритметична грешка при смяната от стар в нов стил в календара. Но за човек, който е смятал точно и записвал най-дребните си харчове, е обидно да грешим с цял ден!

Днес светът много прилича на влак, който е излязъл от релсите. От нас зависи как ще се държим. Дали ще се оплакваме и жа-

Смело можем да кажем, че още преди 160 години, много преди британците, нашият Васил Левски се е ръководил точно от тези принципи. Доказателствата са както в документите му, в неговото тефтерче, така и в спомените на съвременниците му. Ето, за такава мащабна, историческа личност става дума.

Ние вярваме, че днес в Ловеч не са се свършили всеотдайни личности – продължители на делото на Апостола и на останалите възрожденци.

Вярваме, че възрожденският огън продължава да осветлява нашите училища, читалища, обществените институции, нашия живот.

Имаме достатъчно доказателства за тази енергия, а това значи, че изпитваме заслужената гордост, че сме българи!

Из миналото на с. Голям извор

Дружество на офицерите и сержантите от запаса и резерва в с. Голям извор

Още в далечното минало, при воденето на войните, добрите пълководци почти винаги са оставяли и свежи войскове части в резерв на фронта. И когато обстановката на бойното поле е била в критично положение, тогава са въвеждали в строя и бойния резерв, с което победата е ставала по-възможна. И до ден днешен този принцип на водене на войскове операции се спазва. След Освобождението и в България се създава редовна армия, а след като изслужат редовния срок, наборите се зачисляват на мобилизационен запас към различните родови войски – пехота, артилерия, кавалерия и се зачисляват към съответните военни окръжия по местоживееене.

С цел създаване на военен резерв към Българската армия, от 2-5 май 1908 г. в гр. София се провежда Учредителен конгрес, на който се създава Съюз на офицерите и сержантите от запаса (СОСЗР). По-къс-

но започват по места да се създават дружества и на подофицерския състав. Такова дружество е създадено и в

Танчо Вутев Симеонов. В него са членували и офицери. За съжаление, липсват по-късни данни докога е просъществувало това сдружение и кога е преустановило своята дейност. Бихме се радвали, ако в редакцията на в. „Камбана“ или в Кметството на Голям извор родолюбиви граждани предоставят материали или снимки от живота на нашето дружество.

първоначално 7-8 души. За отговорник на дружеството е предложен и избран Георги Петров, който впоследствие става и негов първи председател. Същият започва с голям ентузиазъм да агитира и набира нови членове. На 28.05.2010 г. бе прието дружеството да бъде наречено на името на Генерал полковник Борис Беров, който е роден и израснал в селото. Решено е същото име да бъде написано и на знамето на нашето дружество. Изтъкната бе и заслугата на о.з. полковниците от Голям извор Братан Д. Братанов, Петрун Г. Петков и Симеон Й. Василев, които са утвърдени и за почетни членове на дружеството.

След внезапната кончина на председателя Георги Петров на 23.01.2013 г. за негов заместник е избран Веселин Велев. Дружеството продължава да набира нови членове, да организира по-редовни срещи на своите членове и да води активен организационен живот в полза на нашата Родина.

Веселин Велев

От Редколегията на в. „Камбана“: Поздравяваме нашите съграждани за тяхната инициатива да възродят и поддържат „бойния дух“ на тази родолюбива организация в селото и им пожелаваме да се борят като истински воители за възраждане и развитие на живота и стапанската дейност в с. Голям извор.

Изказваме благодарност на Танчо Андреев Тодоров и Димитър Иванов Маевски за предоставените снимки.

Запасно подофицерско дружество „Васил Левски“

Председател – Танчо Вутев Симеонов – 14 януари 1932 г. – с. Голям извор

① Танчо Вутев Симеонов – председател; ② Димитър Маринов Рендашки
③ Боро Нешев Монеv; ④ Петко Даков (Юдата); ⑤ Тодор Иванов Грънчаров;
⑥ Йото Петков Камбуря; ⑦ Найден Василев Бушеранов

Снимката е предоставена от внука на Танчо Вутев – Танчо Андреев Тодоров

с. Голям извор на 14.01.1932 г. с първи негов председател

ПРАЗНУВАНЕ ПАТРОННИЯ ПРАЗНИКЪ НА ПОДПОЛ. Д-р В. ЛЕВСКИ в с. ГОЛЯМ ИЗВОР
14.1.1934.

Из живота на селото

Честване деня на възрастните хора

На 01.10.2017 г. в селото бе отбелязан Международния ден на възрастните хора. Клубът на „Пенсионера и инвалида „Васил Левски“ организираха тържество на което бяха поканени и пенсионери от клуб „Три поколения“ в с. Черни вит, община Тетевен. Всички присъстващи бяха посрещнати с топла погача с шарена сол в салона на детската градина, където с вкусно приготвена храна и с много музика отпразнуваха събитието. Гости на тържеството бяха г-жа Мария Стойчева – Председател на Общински съвет в община Тетевен, г-н Тихомир Лазаров – общински съветник от БСП, кмета на с. Черни вит г-жа Цветослава Христова и кмета на Голям извор г-н Илиян Маринов. Председателките на двата клуба г-жа Ирина Василева от Голям извор и г-жа Соня Петкова от Черни вит, поз-

Традиционно лятно увеселение

На 26.08.2017 г. се проведе традиционното лятно увеселение в обновения парк на центъра. Веселия дух и доброто настроение се поддържаше от местния жител и дисководец Йордан Георгиев (Данчо стъл-

бицата). Със своето музикално оформление и закачки, дисководецът допринесе за доброто

настроение на гости и жители на селото от всички възрасти, уважили поканата на Кметство с. Голям извор и НЧ „Найден Григоров – 1900“. Всички се забавляваха от сърце с кръшни танци и хора, хапвайки вкусна скара.

дравиха сърдечно всички присъстващи пенсионери на тържеството за празника и им пожелаха здраве и сили, да продължат да работят активно за развитието на двете съседни села.

Г-жа Мария Стойчева подари по една икона на двата клуба свързана с църковния празник Покров на Пресве-

та Богородица, с пожелание за здраве и закрила. Празника приключи с весел танц на бай Марин от с. Черни вит, с който всички се забавляваха от сърце.

Кулинарна проява Денят на детето

По инициатива на Община Тетевен на 27.09.2017 г. в града бе организирана кулинарна изложба на тема „Здравословно хранене и здравословен начин на живот“.

Целта на изложбата бе да се покаже на децата и младите хора богатството на нашия край, традиционните и специфични

рецепти по приготвянето им и техните полезни качества за здравословното хранене и природосъобразен начин на живот. В днешния изкуст-

вен свят на храните, децата ни имат нужда да познават хранителните качества на нашите местни продукти, богатството на храна от нашия край, да знаят как да употребяват в ежедневието си и на домашната трапеза.

В изложбата се включиха с отделен щанд и майстори кулинари от селото. Нашият щанд бе доста богат, посещаван и дегостиран. Бяхме удостоени с грамота за това участие.

На 3-ти юни 2017 г. (събота) в с. Голям извор се проведе празникът на детето 1-ви юни. Въпреки лошото време в кабинета за целодневно обучение на СУ „Васил Левски“ с много емоции и весело настроение

децата твориха с акварелни бои. С помощта на художничката Ралица Христова те

вложиха старание, фантазия и нарисуваха своите тениски в цветни нюанси.

Екологични инициативи

Младежки проект

През м.юли тази година, кметството в с. Голям извор се включи в стартирания младежки проект „Общо бъдеще чрез образование и развитие“ на РСО – „Централна Стара планина“ и община Тетевен по програма „Ladder“. В този ден,

е, че голяма част от деца бяха гостуващи на бяба и дядо в селото, през лятната ваканция. Пет чешми със студена планинска и з в о р н а вода, при-

по дейности за почистване на еко-пътеки, места около паметници и планински чешми в селото се включиха над двадесет деца и младежи. Радостно

добиха по-приветлив и достъпен вид. Децата работили с желание, обещаха да се включат и следващата година и да помогнат за поддържане на приятна околна среда в селото. Заедно с децата в екологичната инициатива се включиха и предста-

вители на кметството и читалището, а г-жа Валентина Цанова от община Тетевен, подари на децата рекламни тениски за тяхната отзивчивост и трудолюбие по време на инициативата.

Пролетно почистване

На обявения ден от Община Тетевен – 07.04.2017 г. за Традиционно пролетно почистване в с. Голям извор се включиха много граждани. Най-активно беше участието на учениците от СУ „Васил Левски“ и техните учители. Част от тях почистиха от храсти и боклуци участъка от разклона Гергов хан до центъра на селото.

Друга част от ученици участваха в почистването на района около сградите на училището, обществения център на селото. Кметство с. Голям

извор благодари на ръководството, учителите и учениците за оказаната помощ и добре свършена работа.

Вековно дърво

За втора поредна година в с. Голям извор се почисти и ремонтира оградата около вековното дърво (скороша). Група ентусиасти и хора от махала „Кръкожабене“, се събират и чистят пространството около дървото, и ремонтират оградата. Денят продължи с веселата част при изградената чешма от жителите на махала „Кръкожабене“.

Любопитно

Язовецът – познат и непознат

Нарича се още бурсук и е разпространен в цялата страна. И не само в България, а и в Европа с изключение на най-северните страни – Норвегия, Финландия и Исландия. Среща се и в почти всички азиатски страни до далечните Китай и Япония. Не се бои от човешко присъствие и е чест гост на села и паланки. В последните десетилетия даже се наблюдава увеличаване на числеността му

в много земеделски райони на България, където намира по-обилна храна и липсват естествените му неприятели – вълците и чакалите. Горната граница на разпространението на язовеца в планинските райони у нас е около 1800 м. Има набито заоблено тяло и сравнително едри размери и маса. Едри възрастни екземпляри достигат на дължина до 90 см, а телото им варира от 10 до 30 кг! Муцуната е тясна и източена напред, а крайниците му са къси, масивни, здрави и завършват с дълги тъпи нокти, с които изравя подземни ходове и гнезда, в които се укрива през деня.

Все по-често много жители на селото ни намират изровени от язовци дупки в градините си или ходове под оградите, а в някои необитаеми постройки могат да се открият и временните скривалища на животните. Интересно е, че язовците понякога съжителстват и с лисици, които се настаняват в техните подземни жилища. Но те нетърпят дълго тяхното присъствие, защото лисиците замърсяват подземните ходове на язовеца с храна и изпражнения, а язовците са чистници. Те закопават своите изпражнения в почвата около входовете на жилищата си на разстояние

от 10-15 м от тях.

Жилищата на язовеца са доста сложни. Той копае

в почвата сложна система от ходове, чиято дължина може да достигне до 50 м и има няколко отвора (от 2 до 10) за излизане на повърхността. Въпреки, че в зоологично отношение е от разряда на хищниците, в действителност язовеца е всеядно животно. Улавя и яде дребни гризачи – мишки, полевки, плъхове, дребни змии и гущери, жаби и даже птици, гнездещи на земята, насекоми, земни червеи и други. Не отказва и мърша от умрели животни. Любител е и на растителна храна, обича круши и царевица, грозде, къпини, слънчогледови семена, а когато те са недостатъчни яде и корени и стъбла на тревисти растения. Похапва добре и натрупва дебел слой от подкожна мазнина, която есенно време може да достигне до 4-5 см дебелина. Активен е главно през нощта и излиза от гнездата си при свечеряване, а сутрин рано се прибира и

прекарва деня в сън. През зимата също е неактивен и по-голямата част прекарва в зимен сън, но понякога при топла зима излиза за търсене на храна.

Язовците не са от най-плодовитите диви животни. Те раждат през месеците март-април обикновено по 3-4 малки, рядко до 5-6. Интересно е, че продължителността на тяхната бременност е доста дълга и продължава до 375 дни

т.е. над 1 година. Малките са слепи и проглеждат след около месец, а самостоятелна храна приемат едва след 2 месечна възраст. Напускат родителското гнездо през есента, но често остават и да зимуват с майката, а самостоятелен живот и размножаване започват през следващата година.

Въпреки, че понякога нанася вреди в царевични ниви, бостани, лозя и градини, язовецът е по-скоро полезен, тъй като унищожава голям брой вредители, главно насекоми и гризачи. Но пренася и някои заболявания на човека като трихинелоза, туларемия и бяс. В някои райони на страната мас от язовци се използва и за зарастване на външни рани и язва. Месото също може да се използва за храна, но след ветеринарна проверка и сериозна термична обработка.

В. Големански

ИЗДАВА: Клуб „Голям извор в гр. София“
София 1504,
бул. „Евлоги Георгиев“ №141
02 / 843 54 89, 089 / 796 17 66
E-mail: gizvor@abv.bg

РЕДАКТОРИ: Васил Големански,
Венцислав Велчев,
Милена Мирчева

ПЕЧАТ: „АВ Дизайн Груп“ ООД

ТИРАЖ: 300 бр.